

1. Referentie

Referentie	Vanfraussen, K., Ponjaert-Kristoffersen, I. & Brewaeys, A. (2003). Why do children want to know more about the donor? The experience of youngsters raised in lesbian families. <i>Journal of Psychosomatic Obstetrics & Gynecology</i> . 24, (1), 31-38
Taal	Engels
ISSN	0167-482X
Publicatievorm	Tijdschriftartikel.

2. Abstract

Dit onderzoek betreft kinderen uit een lesbisch gezin die geboren werden met behulp van kunstmatige donorinseminatie. Men wil onderzoeken waarom sommige van deze kinderen meer willen weten over hun donor en andere kinderen niet. Ten tweede willen de onderzoekers nagaan of de psychologische variabelen zoals het gevoel van eigenwaarde, emotionele en gedragsproblemen en de perceptie van de kinderen over de kwaliteit van de ouder-kind relatie, beïnvloed wordt door het feit of ze al dan niet meer willen weten over de donor.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Gezin, welzijn en gezondheid, diversiteit
Trefwoord(en)	Gezinsvormen, holebi, gedrags- en emotionele problemen, welbevinden

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Katrien Vanfraussen, Ingrid Ponjaert-Kristoffersen & Anne Brewaeys Vrije Universiteit Brussel (Ontwikkelings – en Levenslooppsiologie, Faculteit Psychologie en Educatiewetenschappen) Pleinlaan 2 1050 Brussel Tel: 02/629 25 33 Fax: 02/629 25 32 facpe@vub.ac.be http://www.vub.ac.be/ONLE

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	-Waarom willen kinderen al dan niet informatie over hun donor? - Zijn er verschillen tussen kinderen die meer willen weten over hun donor en degene die niet meer willen weten over hun donor met betrekking tot de volgende psychologische variabelen: globaal zelfvertrouwen, emotioneel en gedragsfunctioneren en de perceptie van de ouder-kind relatie?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeksmethode	Het gaat om een vierdelig kwalitatief en kwantitatief onderzoek met zowel interviews als vragenlijsten, bij 41 kinderen uit 24 lesbische gezinnen. (1) Een eerste deel bestond uit een semi-gestructureerd interview over de opvattingen van de kinderen betreffende hun donoren.
-------------------	---

	(2) Een tweede deel bestond uit stellingen over de eigenwaarde van de kinderen. Naargelang de gekozen stelling volgens de kinderen 'een beetje waar' of 'volledig waar' zijn, werd een score op een vierpuntsschaal toegekend. (3) Bij de ouders werd vervolgens via een vragenlijst informatie verzameld over het emotioneel en gedragsfunctioneren. (4) Tenslotte werden met een vragenlijst (PACHIQ-Ch, Parent-Child Interaction Questionnaire voor kinderen) ook data verzameld over de ouder-kind relatie. Deze gegevens leidden tot een aanvaardingsscore en een gezagsscore.
Onderzochte groep	Het onderzoek betreft 24 lesbische gezinnen waarbij 41 kinderen geboren zijn, waarvan 19 meisjes en 22 jongens. De gemiddelde leeftijd van de kinderen is 10.3 jaar. De leeftijd schommelt van 7.4 tot 17.4 jaar. Van deze gezinnen leven 18 ouderparen nog bij elkaar en zijn 6 koppels gescheiden.
Bereik	Nationaal (België)

7. Resultaten

Informatie	- 54% van de DI-kinderen wou geen informatie over de donor. Omdat het voor hen niet belangrijk was, niets betekent of omdat ze bezorgd zijn dat het de relatie met hun sociale moeder (de partner van de biologische moeder) zou verstoren. - 46% van de kinderen wou wel informatie over de donor. Enerzijds gaat het hierbij om informatie om de eigen identiteit te achterhalen (gelijkenissen tussen het kind en de donor), anderzijds ook om informatie over de donor zelf (nieuwsgierigheid en interesse in zijn persoon).
Vergelijking tussen wel of geen informatie over donor	- Wat eigenwaarde betreft zijn er geen verschillen tussen de groep die meer wil weten over de donor en de groep die hierover niets wil weten. - Zowel voor de biologische als de sociale moeder verschillen de gedragsscores en de score op geïnternaliseerd en geëxternaliseerd gedrag niet voor de groep kinderen die wel en geen informatie over de donor willen. - Er werden geen significante verschillen gevonden tussen de totale, de aanvaardings- en gezagsscore die de beide groepen kinderen gaven aan hun biologische moeder en aan hun sociale moeder.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

- Vanfraussen, K., Ponjaert-Kristoffersen, I. & Brewaeys, A. (2001). An attempt to reconstruct children's donor concept: a comparison between children's and lesbian parent's attitudes towards donor anonymity. *Human Reproduction*, 16 (9), 2019-2025.
- Vanfraussen, K., Ponjaert-Kristoffersen, I. & Brewaeys, A. (2003). Family functioning in lesbian families created by donor insemination. *American Journal of Orthopsychiatry*, 73, (1), 78-90.
- Vanfraussen, K., Ponjaert-Kristoffersen, I. & Brewaeys, A. (2002). What does it mean for youngsters to grow up in a lesbian family created by means of donor insemination? *Journal of reproductive and infant psychology*, 20, (4), 237-252.

9. Samenvatting

Het onderzoek van Vanfraussen, Ponjaert-Kristoffersen, en Brewaeys betreft kinderen uit een lesbisch gezin die geboren werden met behulp van kunstmatige donorinseminatie. In actuele publieke debatten rijst de vraag naar afschaffing van de anonimiteit van donoren. Om een antwoord te geven op deze vraag, moeten eerst twee zaken onderzocht worden. (1) Heeft al dan niet weten van de donororigine invloed op het psychologisch welbevinden van kinderen? (2) Willen kinderen meer weten over hun donor en zo ja, welk soort informatie willen ze hierover verkrijgen? In dit onderzoek focust men aan de tweede vraag.

De onderzoekers gaan na waarom sommige van deze kinderen meer willen weten over hun donor en andere kinderen niet. Ten tweede wordt onderzocht of de psychologische variabelen zoals het gevoel van eigenwaarde, emotionele en gedragsproblemen en de perceptie van de kinderen over de kwaliteit van de ouder-kind relatie, beïnvloed wordt door het feit of ze al dan niet meer willen weten over de donor.

Deze twee onderzoeksvragen werden opgenomen in een interpretatief en kwantitatief vierdelig onderzoek met 41 kinderen uit 24 lesbische gezinnen werden betrokken bij dit onderzoek. Een eerste deel bestond uit een semi-structureerd interview over de opvattingen van de kinderen betreffende hun donoren. Een tweede deel bestond uit stellingen over de eigenwaarde van de kinderen. Naargelang de gekozen stelling volgens de kinderen 'een

beetje waar' of 'volledig waar' zijn, werd een score op een vierpuntenschaal toegekend. Bij de ouders werd vervolgens via een vragenlijst informatie verzameld over het emotioneel en gedragsfunctioneren. Tenslotte werden met een vragenlijst (PACHIQ-Ch, Parent-Child Interaction Questionnaire voor kinderen) ook data verzameld over de ouder-kind relatie. Deze gegevens leidden tot een aanvaardingsscore en een gezagsscore.

Eerst worden de resultaten besproken over hoeveel en waarom kinderen meer willen weten over hun donor. Iets meer dan de helft (54%) van de kinderen wou geen informatie over de donor. Omdat het voor hen niet belangrijk was, niets betekent of omdat ze bezorgd zijn dat het de relatie met hun sociale moeder (de partner van de biologische moeder) zou verstoren. 46% van de kinderen wou wel informatie over de donor. Enerzijds gaat het hierbij om informatie om de eigen identiteit te achterhalen (gelijkenissen tussen het kind en de donor), anderzijds ook om informatie over de donor zelf (nieuwsgierigheid en interesse in zijn persoon).

Ten tweede wordt onderzocht of de psychologische variabelen zoals het gevoel van eigenwaarde, emotionele en gedragsproblemen en de perceptie van de kinderen over de kwaliteit van de ouder-kind relatie, beïnvloed wordt door het feit of ze al dan niet meer willen weten over de donor. Bij geen enkele variabele werden verschillen vastgesteld tussen de twee groepen kinderen.

De bevinding dat de wens om al dan niet meer te weten over de donor noch het zelfwaardegevoel of het emotioneel en gedragsfunctioneren van de kinderen, noch de beleving van de ouder-kind-relatie beïnvloedt, staat in contrast met andere onderzoeksresultaten (Turner & Coyle). Onderzoek naar de nood aan donorinformatie bij kinderen uit heteroseksuele kinderen, wijst immers uit dat kinderen die meer over hun donor willen weten een lager zelfbeeld hebben. De onderzoekers verklaren dit verschil in onderzoeksresultaten vanuit het feit dat kinderen uit lesbische gezinnen altijd reeds geweten hebben dat ze biologisch niet van hun beide moeders afstammen. Kinderen uit heteroseksuele gezinnen die ontdekken dat ze via donorinseminatie geboren werden, ontdekken dat ze tot dan met een 'vals familiebeeld' leefden. Deze kinderen moeten het concept 'familie' herdefiniëren en het verhaal van hun familiegeschiedenis herschrijven, in tegenstelling tot de donor-kinderen uit lesbische gezinnen.

De onderzoekers besluiten daarom dat ouders vanaf zeer jonge leeftijd ten aanzien van de kinderen open moeten zijn over de wijze van conceptie. Deze openheid wekt de nieuwsgierigheid van kinderen zodanig dat de wens om meer over de donor te weten geen invloed heeft op het zelfbeeld of de beleving van de ouder-kind-relatie. De manier waarop de kunstmatige donor-conceptie aan het kind wordt meegedeeld, heeft waarschijnlijk meer impact op het zelfbeeld dan het feit een donor-kind te zijn op zich.

De onderzoekers beklemtonen dat hierover meer onderzoek nodig is, onder meer in heteroseksuele gezinnen waar kinderen via donor-insiminatie geboren werden. De afwezigheid van een sociale vader en de aanwezigheid van twee moeders kan de resultaten over de behoefte naar donorinformatie en het effect hiervan bij de kinderen immers beïnvloeden.